

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

સમ્યગ્જ્ઞાન પ્રવેશિકા

Answer Sheet

અભ્યાસક્રમ ક્રં :

અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર

એનરોલમેન્ટ નંબર

૬

ગામ

વિદ્યાર્થીનું નામ

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા	પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં	(૫) ખાલિસ	પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ
(૧) જીવદયા	(૧) માત્રક	(૬) ગ્રહી	(૧) ૫
(૨) કન્ય	(૨) વિશાળી	(૭) ચામડાની	(૨) ૧૦૦
(૩) તૂળ	(૩) માધકવિ	(૮) ભરત દોષ્ટ	(૩) ૬
(૪) શિખરી	(૪) કાલસૌરિક	(૯) પૂજનના	(૪) ૮૩
(૫) કરુણાસાગર	(૫) સંવર	(૧૦) ભેખન	(૫) ૮૦૦
(૬) કુશાલ	(૬) કર્સ	(૧૧) મનોગુપ્તિ	(૬) ૧૩
(૭) સિદ્ધ	(૭) સરખાતા	(૧૨) હૃદયવડ	(૭) ૧૨
(૮) વિરતી	(૮) વાડનિયમિની	(૧૩) ગાય	(૮) ૨૦૦
(૯) દાર્દિયતા	(૯) શરીર	(૧૪) મંત્ર	(૯) ૮
(૧૦) ગુલામી	(૧૦) ગર્ભજ	(૧૫) અંતરલ્લીપ	(૧૦) ૪૨
(૧૧) વિદ્ય	(૧૧) અરિહંતચેદયી	(૧૬) હેતુભગવન	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે x
(૧૨) કાયોત્સર્ગી	(૧૨) પોરસી	(૧૭) યતિ	(૧) ✓ (૧) ૧૨ ૧૨
(૧૩) શઠતા	(૧૩) નૃપ	(૧૮) ત્યા	(૨) ✓ (૨) ૨૩ ૨૩
(૧૪) વિશ્વભૂતિ	(૧૪) સ્થૂલભૂતિ	(૧૯) પુષ્ટિદયા	(૩) x (૩) ૧૬ ૧૬
(૧૫) સરખાતા	(૧૫) યશોમાતિ	(૨૦) અજ્ઞાન	(૪) x (૪) ૨૨ ૨૨
(૧૬) ધિક્કાર	પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ	પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો	(૫) ✓ (૫) ૧૧ ૧૧
(૧૭) અમૃત	(૧) વધ	(૧) ૬ (૬) ૩	(૬) ✓ (૬) ૨૬ ૨૬
(૧૮) ધર્મ	(૨) મને	(૨) ૭ (૭) ૭	(૭) x (૭) ૧૩ ૧૩
(૧૯) મરડી	(૩) કાચખા	(૩) ૪ (૮) ૧	(૮) x (૮) ૯ ૯
(૨૦) નાગોન્દ	(૪) પાખી છત	(૪) ૮ (૯) ૨	(૯) ✓ (૯) ૧૮ ૧૮
		(૫) ૧૦ (૧૦) ૫	(૧૦) x (૧૦) ૨૯ ૨૯

	+		+		+		+		+		+		=	
પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ
કુલ ગુણ														

રીમાર્ક

તપાસનારની સહી

પ્રશ્ન - ૮ તમારી ભાષા માં સમજાવો —

૧. ખેચર જીવો — આકાશમાં ઉડતા પાણીયોં ખેચર નામથી ઓળખાય છે. ખેચર જીવો બે પ્રકારના હોય છે. ૧. રૂવાંટીની પાંખવાળા જે રોમજ કહેવાય છે. દા. ત. - પોપટ, મેના કબુતર વગેરે. ૨. ચામડાની પાંખવાળા - જે ચર્મજ કહેવાય છે. દા. ત. -

ચામાચીડિયા વગેરે. મનુષ્ય લોક માં રહેલા પક્ષીઓ ખેચર જેવા પાંખ બિડાયેલી હોય છે, અને આકાશમાં ઉડે ત્યારે ખુલ્લી હોય છે. પણ મનુષ્યલોકની બહાર બિડાયેલા પાંખવાળા પક્ષીઓ ખેચરના ચાલતાં કે ઉડતાં બિડાયેલી પાંખવાળા જ હોય છે. અને ખુલ્લી પાંખવાળા પક્ષીઓ ખેચરના ચાલતાં કે ઉડતાં ખુલ્લી પાંખવાળા જ હોય છે.

૨. જીવંત કે વિ - - - ભાવાર્થ — ભરત, ઝેરાવત અને મહાવિદેહ કોત્રોમાં રહેલા જે કોઈ પણ સાધુઓ મુનિઓ મન, વચન અને કાયાથી પાપવાળી પ્રવૃત્તિ કરતા નથી, કરાવતા નથી તેમજ કરતાંને અનુમોદન કરતાં નથી તે સર્વેને હું પ્રભામ કહું છું. આ સૂત્રથી પંદર કર્મભૂમિઓમાં રહેલ સર્વ સાધુઓને વંદન કરવા માં આવે છે.

૩. સુલસનું મન ચિંતન — કાલસૌરિક કસાર્ધ નો પુત્ર સુલસ પિતાની અસહ્ય વેદના મિદાળી રહ્યો છે. પિતાને વેદનામુક્ત કરવાના પ્રયત્ન પણ વેદનાને વધારી રહ્યા છે. સુલસ પોતાના મિત્ર અમય કુમાર ને વાત કરે છે અને પિતાને શાંતિ થાય એવો ઉપાય બતાવવા કહે છે. અમયકુમાર સુલસને કહે છે - કે "તારા પિતાએ દરરોજ અનેક જીવોની હિંસાથી તીવ્રપાપકર્મ ઉપાર્જન કર્યું છે અને દુર્ગતિ નું આયુષ્ય બાંધી લીધું છે તેથી શાંતિના ઉપાય કામ નહીં આવે એનાથી વિપરિત ઉપાયથી એમને શાંતિ મળશે. અને એ પ્રમાણેના ઉપચાર જ્ઞાતા આપનારા થયા. સુલસનું મન ચિંતનના ચક્રોમાં ચલ્યું આહું શું નિદાળી રહ્યો છું. ખેચર આતો પાપના પ્રત્યક્ષ આ ભવમાં દેખાતા જણ છે.

પરલોકમાં દુર્ગતિ નિશ્ચિત છે. તો ત્યાં કેટલા લાંબા સમય સુધી દુઃખ ભોગવવા પડશે? ભાવ ખરાબ તો ભવ ખરાબ અને ભવ ખરાબ તો ભાવ ખરાબ આ ચક્રચાતુર્યથી તો એનો પરિભ્રમ શું આવશે? ના - ના મારે દુર્ગતિમાં લઈ જાય એવા પાપ નથી કરવાં."

૪. પાર્વતી પ્રભુ - - - છઠ્ઠે સિવે મરુભૂમિ (પાર્વતી પ્રભુનો જીવ) ખારમા અચ્યુત દેવલોકથી વ્યવીને સાંજ બુલ્લીપ ના પરિચય મહાવિદેહ માં ગાંધિલાવતી વિજયમાં શુભિકરનગરીમાં વજ્રના (મનામર્મે) રાખાયો. આંખી કોમકંડર તીર્થકર પદાર્થ. જ્ઞાતા તેમની પાસે જઈ વંદના કરી દેશના સાંભળી પ્રતિબોધ પામી દિક્ષિત થયા. અગ્યાર અંગના આત્યાસથી જંઘાચારણ લાબિધ પ્રાપ્ત થઈ. લાબિધના બળથી સુકરુષ્ટ વિજયમાં જવલન પર્વત ઉપર કાયોત્સર્ગે રહ્યા. કમઠનો જીવ પાંચમી નરકથી નિકળી ત્યાં ફર્યું નીમિલ્લ થયો હતો. સાધુને જોઈ વેર ઉલ્લાસિત થતા સાધુને બાળ માર્યો, તેના ઘાથી મુનિ તરત મરણ પામ્યા.

૫. પ્રશ્ન અને અજ્ઞાન પરિવર્ત - સાધુની પ્રજ્ઞાસારી હોય તો સારું (યજ્ઞ) બહુ પૂન થાય. અને કોના પ્રશ્નોના પૂછેલા પ્રશ્નોના સંતોષકારક જવાબ આપી શકે છતાં તે અંદર ન કરે પરંતુ પૂર્વના મહાજ્ઞાનિઓને યાદ કરે. તે પ્રજ્ઞા પરિવર્ત જય છે.

કર્મના ઉદયે કદાચ પ્રજ્ઞા સૂક્ષ્મન માળાથી ગૃહસ્થોના પ્રશ્નોના જવાબ ન આપી શકે તો પણ ખેદ ના કરે. કર્મને લાખાળો સમતા ધારણ કરે તે અજ્ઞાન પરિવર્ત જય કહેવાય છે.